

## 5.7.1.b. Hudební výchova pro II. stupeň

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Časové, organizační a obsahové vymezení předmětu

Hudební výchova je vyučována v 6. - 7. ročníku jako povinný předmět s časovou dotací 1 hodina za týden. Na vědomosti a dovednosti tohoto předmětu žáci navazují v 8. a 9. ročníku v předmětu umění a kultura. Na II. stupni je hudební výchova realizována dle možností v učebně hudební výchovy. Formy realizace: vyučovací hodina, projekty, návštěvy koncertů, školní akademie.

Cílem předmětu hudební výchova je podpora a vytváření kladného vztahu k hudbě. Tento předmět vede žáky k chápání hudby jako vyjadřovacího prostředku. Rozvíjí jejich hudební schopnosti a schopnost hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně tvořivé, poslechové a pohybové dovednosti.

Vzdělávací obsah je rozdělen do těchto tematických okruhů:

1. Vokální činnosti
2. Instrumentální činnosti
3. Hudebně pohybové činnosti
4. Poslechové činnosti

#### Provázanost s ostatními předměty

Vyučovací předmět hudební výchova se tematicky prolíná s předměty: český jazyk (hudebně-dramatické žánry), dějepis (jednotlivé kulturní epochy), umění a kultura (umělecké epochy a směry, hudební projev, vnímání hudebního díla), tělesná výchova (správné držení těla, tance).

### Klíčové kompetence, výchovné a vzdělávací strategie v hudební výchově, II. stupeň

| Klíčová kompetence žáka                               | Činnost učitele                                                                                 |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>kompetence k učení</b>                             |                                                                                                 |
| porozumí obecným hudebním termínům a jejich používání | prezentuje a vysvětluje základy hudební nauky a teorie (noty, stupnice a další hudební termíny) |
| <b>kompetence k řešení problémů</b>                   |                                                                                                 |

|                                                                                                                                  |                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| vyjádří osobní postoj k hudebnímu umění                                                                                          | podporuje vyjadřování vlastních názorů v oblasti hudby                                                                         |
| obhájí vlastní názor                                                                                                             | učí správné argumentaci                                                                                                        |
| <b>kompetence komunikativní</b>                                                                                                  |                                                                                                                                |
| vnímá a tvořivě využívá mimojazykovou komunikaci                                                                                 | předkládá různé formy a metody práce zaměřené na pohyb, mimiku, gestikulaci a vyjádření se pomocí hudebně pohybových aktivit   |
| <b>kompetence sociální a personální</b>                                                                                          |                                                                                                                                |
| spolupracuje ve skupině při tvorbě a prezentaci uměleckého projevu                                                               | umožní žákům pracovat ve skupině na jednotné téma                                                                              |
| <b>kompetence občanské</b>                                                                                                       |                                                                                                                                |
| respektuje, oceňuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví                                                        | vede žáky k vytvoření pozitivního vztahu k našim tradicím a ke kulturnímu a historickému dědictví                              |
| tvořivě se zapojuje do kulturního dění                                                                                           | povzbuzuje žáky ke kreativitě a k projevení vlastní iniciativy                                                                 |
| <b>kompetence pracovní</b>                                                                                                       |                                                                                                                                |
| porozumí základním pravidlům pro grafický záznam hudby                                                                           | předkládá žákům základy správného notového záznamu                                                                             |
| využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech k vlastnímu rozvoji v oblasti hudební              | vede žáky k propojování vědomostí z různých oborů                                                                              |
| <b>kompetence digitální</b>                                                                                                      |                                                                                                                                |
| sleduje a analyzuje hudební styly a interpretu prostřednictvím digitálních zdrojů (např. YouTube, Spotify) a kriticky je hodnotí | motivuje žáky k diskuzím o hudebních tématech a povzbuzuje je k vyjádření názoru na hudbu prostřednictvím digitálních platform |
| vyhledává online zdroje pro rozšíření znalostí o hudbě, nástrojích a hudební teorii                                              | doporučuje online zdroje (video, články, podcasty) pro rozšíření znalostí o hudbě a vede žáky k tomu, jak s nimi pracovat      |
| kriticky hodnotí spolehlivost online hudebních zdrojů a diskutuje s učitelem a spolužáky na toto téma                            | vede žáky k hodnocení spolehlivosti hudebních zdrojů a vysvětluje důležitost kritického myšlení                                |
| používá interaktivní hudební hry a kvízy k procvičení hudebních znalostí a dovedností                                            | připravuje interaktivní hudební kvízy a hry k procvičování hudebních znalostí a dovedností                                     |
| využívá hudební aplikace a nástroje pro tvorbu jednoduchých melodií nebo rytmů                                                   | vede žáky k používání hudebních aplikací a digitálních nástrojů pro tvorbu jednoduchých melodií nebo rytmů                     |
| pracuje s digitálními nástroji pro záznam a editaci zvuku                                                                        | využívá pro výuku digitální nástroje pro záznam a editaci zvuku                                                                |
| prezentuje hudební projekty pomocí digitálních prezentačních nástrojů                                                            | podporuje žáky v prezentaci hudebních projektů pomocí digitálních prezentačních nástrojů                                       |

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

| roč.    | tematický okruh                                                             | dílčí očekávaný výstup                                                                                                                                                                                                    | učivo                                                                       | PT            |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 6. - 7. | Vokální činnosti                                                            | <b>zapojuje se do hudebních aktivit a využívá při nich svůj hlasový potenciál</b>                                                                                                                                         | <b>vokální hudební aktivity</b>                                             | <b>osob 5</b> |
| 6. - 7. | Vokální činnosti                                                            | dodržuje správné pěvecké návyky                                                                                                                                                                                           | rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, dýchání                     |               |
| 6. - 7. | Vokální činnosti                                                            | podle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, jednohlasně i vícehlasně, ocení kvalitní vokální projev spolužáka; zřetelně artikuluje, dodržuje rytmus a tempo; vokálně interpretuje lidové a umělé písně; | hudební rytmus, intonace; vícehlasý a jednohlasý zpěv; lidové a umělé písně |               |
| 6. - 7. | Vokální činnosti                                                            | orientuje se v jednoduchém notovém zápisu;                                                                                                                                                                                | noty a jejich rytmická hodnota, stupnice durové a mollové                   |               |
| 6. - 7. | Instrumentální činnosti                                                     | <b>zapojuje se do hudebních aktivit a doprovází dle svých individuálních schopností a dovedností vybrané písně a skladby</b>                                                                                              | <b>instrumentální hudební aktivity</b>                                      | <b>osob 5</b> |
| 6. - 7. | Instrumentální činnosti                                                     | na základě svých hudebních schopností a dovedností <b>tvoří improvizace s pomocí jednoduchých, snadno ovladatelných hudebních nástrojů</b>                                                                                | hra a tvorba doprovodů, <b>nástrojová improvizace</b>                       | <b>osob 5</b> |
| 6. - 7. | Instrumentální činnosti                                                     | při hře dodržuje rytmus, tempo; vytleská rytmus dle zadání                                                                                                                                                                | rytmus, tempo                                                               |               |
| 6. - 7. | Instrumentální činnosti                                                     | orientuje se v jednoduchém notovém zápisu                                                                                                                                                                                 | noty a jejich rytmická hodnota, stupnice durové a mollové                   |               |
| 6. - 7. | Hudebně pohybové činnosti                                                   | <b>zapojuje se do hudebních aktivit a využívá při nich své pohybové schopnosti</b>                                                                                                                                        | <b>hudebně pohybové aktivity</b>                                            | <b>osob 5</b> |
| 6. - 7. | Hudebně pohybové činnosti                                                   | taktuje některé vybrané písně                                                                                                                                                                                             | takt (dvoučtvrtový, tříčtvrtový, čtyřčtvrtový)                              |               |
| 6. - 7. | Poslechové činnosti                                                         | podle svých možností rozezná sluchem rozdíl mezi durovým a mollovým akordem                                                                                                                                               | akord                                                                       |               |
| 6. - 7. | Poslechové činnosti                                                         | na základě poslechu rozezná vybrané hudební nástroje, pojmenuje je a zařadí do skupiny                                                                                                                                    | hudební nástroje                                                            |               |
| 6. - 7. | Poslechové činnosti                                                         | na základě poslechu rozezná vybrané hudební formy (opera, muzikál, kánon, oratorium, symfonie)                                                                                                                            | hudební formy                                                               |               |
| 6. - 7. | Poslechové činnosti                                                         | rozliší skladbu polyfonní a homofonní, skladbu vokální a instrumentální                                                                                                                                                   | skladba polyfonní, homofonní, vokální, instrumentální, symfonická, komorní  |               |
| 6.      | Poslechové činnosti                                                         | vyjmenuje typy daných hudebních forem                                                                                                                                                                                     | hudební formy                                                               |               |
| 7.      | Poslechové činnosti<br>Instrumentální činnosti<br>Hudebně pohybové činnosti | charakterizuje základní styly nonartificiální hudby, na základě poslechu přiřadí ukázky nonartificiální hudby k příslušnému stylu                                                                                         | blues, jazz (swing), rock and roll, rock, folk, country (bluegrass), pop    |               |

|    |                                                                                   |                                                                                                                                                                                       |            |         |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------|
| 7. | Poslechové činnosti<br>Instrumentální<br>činnosti<br>Hudebně pohybové<br>činnosti | charakterizuje typické hudební projevy<br>vybraných kulturních oblastí světa; propojí<br>osvojené poznatky se svými vokálními,<br>instrumentálními, hudebně-pohybovými<br>dovednostmi | worldmusic | multi 1 |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------|

## Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu; minimální doporučená úroveň

| roč.    | tematický okruh           | dílčí očekávaný výstup<br>žák                                                                                                           | učivo                                                                                                                                                                                              | PT                        |
|---------|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| 6. - 9. | Vokální činnosti          | <b>zpívá na základě svých dispozic</b> v přiměřeném rozsahu lidové a umělé písně, <b>při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</b> ; | <b>pěvecké dovednosti</b> -<br>dýchání,<br>výslovnost,<br>hlasová hygiena,<br>rozšiřování -                                                                                                        | <b>osob 2</b>             |
| 6. - 9. | Instrumentální činnosti   | <b>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</b>                                                                                          | <b>hudební hry</b>                                                                                                                                                                                 | <b>osob 5, 8, 9</b>       |
| 6. - 9. | Hudebně pohybové činnosti | <b>reaguje pohybem na znějící hudbu</b>                                                                                                 | <b>pohybový doprovod znějící hudby, taktování</b>                                                                                                                                                  | <b>osob 5, 9</b>          |
| 6. - 9. | Instrumentální činnosti   | <b>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</b>                                                                             | hra na tělo, <b>hra na nástroje Orffova instrumentáře</b> , grafický záznam melodie, hudební skupiny, symfonický orchestr - nástroje                                                               | <b>osob 5, 9</b>          |
| 6. - 9. | Poslechové činnosti       | soustředí se na poslech skladeb většího rozsahu                                                                                         | poslech přiměřené dlouhé skladby různých žánrů; písně z filmových pohádek – dueta, sbor, sólo; opera, opereta, koncert, muzikál                                                                    |                           |
| 6. - 9. | Poslechové činnosti       | rozezná různé hudební žánry - s nimiž byl seznámen, <b>seznámí se s vybranými žánry některých národů</b>                                | hudební žánry, <b>ukázky žánrů jiných zemí</b>                                                                                                                                                     | <b>multi 2, 3</b>         |
| 6. - 9. | Poslechové činnosti       | rozpozná vybrané hudební nástroje                                                                                                       | zvuky hudebních nástrojů                                                                                                                                                                           |                           |
| 6. - 9. | Poslechové činnosti       | zná vybrané hudební skladatele a jejich díla <b>(významní evropští skladatelé)</b>                                                      | nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich dílo (B. Smetana, A. Dvořák, <b>evropští skladatelé</b> )                                                                                               | <b>multi2</b>             |
| 6. - 9. | Hudebně pohybové činnosti | <b>zvládne jednoduché taneční kroky, ztvární hudbu pohybem</b>                                                                          | pohybové vyjádření obsahu písní, kultivovanost pohybu – správné držení těla, vyjádření nálady pohybem (na hudební doprovod), jednoduché <b>lidové tance naše i jiných kultur</b> , <b>pohybové</b> | <b>osob 5<br/>multi 1</b> |

|         |                  |                                                                                   |                        |  |
|---------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--|
|         |                  |                                                                                   | <b>vyjádření hudby</b> |  |
| 6. - 9. | Vokální činnosti | zvládá základní terminologii z hudební nauky (nota, houslový klíč, notová osnova) | základní terminologie  |  |